

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Vztahy a spolupráce mezi mateřskou školou a rodiči

Autorka: Zuzana Dvořáková

Předložená diplomová práce teoreticko - empirického charakteru má rozsah 79 stran textu a 6 stran příloh (splněn požadavek na rozsah práce). Zabývá se aktuální tematikou vztahů rodičů s mateřskou školou a jejich vzájemnou spoluprací. Z hlediska potřeby rozšiřování předškolního vzdělávání je zvolené téma účelné. V úvodu (str. 9) si autorka klade za hlavní cíl „získat pohled na současné vnímání spolupráce ze strany pedagogických pracovníků a ze strany rodičů“.

Práce je rozdělena do 12 kapitol. Teoretické kapitoly jsou věnované obecné problematice spolupráce mezi rodiči a MŠ. Jsou uvedeny i dokumenty, v nichž se o spolupráci hovoří (zejména RVP PV) a jsou blíže popsány jednotlivé formy spolupráce (kapitola 3). Jedná se o třídní schůzky, společné akce, různé formy informování rodičů aj. Je otázkou, zda problematika komunikace (7 stran textu) měla být spojena v jedné kapitole se záležitostmi spolupráce (půl strany). Rozsah podkapitol neodpovídá zadání DP, které je zaměřeno především na vztahy s rodiči a spoluprací.

Kapitola 5 je věnována osobnosti rodiče, kapitola 6 osobnosti učitele. Škoda, že se autorka více nevěnovala „setkání osobností“ - rodiče a učitelky, protože tam může být klíč k problémům spolupráce rodiny a školy. Dále se nedomnívám, že typologie učitelů uvedené na straně 30 můžeme v dnešní době považovat za překonané. Školní klima (kapitola 7) má na spolupráci s rodinou nepochybně značný vliv. Zde se však autorka dle mého názoru chybně přiklání k dichotomickému dělení vztahu MŠ s rodinou na vztah partnerský nebo klientský. Například placení školného nijak nevyklučuje vztah partnerský. Charakteristika klientského vztahu není dostatečná, přitom se k němu vztahuje předpoklad P 3 i otázky v dotaznících.

Kapitola 8 se zabývá konflikty a problémovými situacemi. Pouze u některých příkladů jsou vysvětlení a správná reakce učitelky. Co však má být chápáno pod situací „dítě a jeho logika, fantazie“? Použité zdroje pro zpracování teoretické části jsou dostatečné, seznam použité literatury obsahuje 36 položek včetně cizojazyčných.

Cílem empirické části DP bylo získat pohled na současné vnímání spolupráce ze strany pedagogických pracovníků a ze strany rodičů. Jsou položeny 2 výzkumné otázky a je formulováno 8 předpokladů. Pokud cílem DP mělo být porovnání pohledů na spolupráci, měly být předpoklady pokud možno identické. Nepřesné je definování „většiny“ v předpokladu P 4. Do předpokladů také nelze uvádět zjištěné závěry, k nimž se dojde v následném průzkumu (P 8). K ověření předpokladů byly použity dotazníky vlastní konstrukce (příloha A, B). Dotazníky obsahují 18 a 19 otázek. Odpovídalo 83 respondentů rodičů, od pracovníků MŠ bylo shromážděno 106 dotazníků. Údaje o charakteru MŠ (krom počtu tříd - dětí) nejsou uvedeny. Výsledky průzkumu jsou v kapitole 11 znázorněny graficky a doprovázené komentářem. Porovnání odpovědí rodičů a pracovníků MŠ (kapitola 11.3) poskytuje odpovědi na základní otázky položené v úvodu. Některé odpovědi jsou však nejasné - např. k poklesu porodnosti nelze konstatovat, že „bude důležité udržet vysoký počet dětí v MŠ, jelikož děti nebudou“ (s. 67). Protože některé z otázek nebyly položeny nejlépe (viz s. 72), utrpělo tím i shrnutí výsledků. Rovněž nebyly porovnány MŠ s výbornou a špatně fungující kooperací (viz zadání DP).

Celkově lze hodnotit předloženou DP jako účelný pokus zjistit některé problémy týkající se vzájemných vztahů a spolupráce mezi mateřskou školou a rodiči. Tím byl cíl diplomové práce splněn.

Z formálního hlediska mám připomínku k neuvedení čísel otázek v dotaznících, což značně zhoršuje orientaci v předložených výsledcích. Dále k několika neodstraněným chybám - překlepům: str. 28 pedutologie - pedeutologie, str. 40 můžu - mužů, str. 67 nevhodně zvolené slovo lukrativní, str. 72 jsme - jsem aj.

Otázky k obhajobě: Jak autorka chápe pojem „klientský vztah“ - znaky pozitivní, negativní? Bylo možné jinak označit vztah MŠ s rodinou, který není partnerský?

Diplomová práce splňuje požadované náležitosti, doporučuji přijmout ji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení

V Hradci Králové dne 5. 1. 2015

PhDr. Vladimír Václavík, Ph.D.